

land og Sverige, som det er, skyldes det, at de liberale Partier, Venstrepartierne, dér ikke har holdt deres Sti ren? Tror det ærede Medlem ikke, at Aarsagen er den ganske simple, at disse liberale Partier er gaaet ind i en Samvirken med Socialdemokratiet i saglige Spørgsmaal, hvorved de liberale Principper er blevet forfuskede, fordi Socialisterne og de Liberale staar som hinandens diametrale Modsætninger paa saa at sige alle Omraader?

Det ærede Medlem skulde, inden han henfalder i alt for bedrøvelige Tanker i Anledning af den Skæbne, som de liberale Partier har lidt i flere Lande, se at faa foretaget en Undersøgelse af Aarsagen, saa kan det dog være, at det ærede Medlems Sorg over den Skæbne, der venter Venstre her i Landet, vil blive stillet, thi i saa Henseende har det ærede Medlem ikke noget at frygte af os. Vi skal stedse drage Omsorg for at føre en Politik, som, samtidig med at den sætter Lønarbejdernes Vel som et Hovedpunkt paa vort Program, bestemt vender sig imod de socialistiske Doktriner.

Det ærede Medlem var inde paa det norske Venstres Program og glædede sig særlig over, at det norske Venstre kræver Samfundet erhvervsmæssigt baseret paa fri Konkurrence. Det er virkelig ogsaa det danske Venstres Program paa det Omraade. Vi mener, at som den frie Konkurrence formentlig er hemmet i Norge, saaledes er den det ogsaa her i Danmark. Aarsagerne er maaske forskellige: I Norge en stærkere Virksomhedskoncentration end i Danmark, men i Danmark en ganske anderledes Overorganisation indenfor alle Erhvervslivets Grene, end Tilfældet er i Norge. Vi er enige med det norske Venstre, og med alle liberale Partier, i, at hvor Frikonkurrencen saaledes frister trange Kaar, maa der aabnes ny Bane for den, og hvor den er tilintetgjort, maa den genskabes. De Veje, ad hvilke det skal ske, maa naturligvis vælges under Hensyn til det, som er Kalamitetens Aarsag. Man har ment i Norge at kunne gøre det ved at stille Forslag om Tilsyn med visse koncentrerede Virksomheder. Vi mener, at det ikke kan gøres her i Danmark uden ved, at man søger at tilintetgøre et af de Hovedmagtmidler, som Koncentrationen har i sin Haand, baade indenfor Kapitalens og indenfor Arbejdets Omraade, og det er det, vort Lovforslag om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed tager Sigte paa.

Ud fra hele den Lære, hvorpaa hans politiske Syn hviler, er det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen tilbøjelig til at se bort fra

det, som er Hovedsagen indenfor vore Grænser, det, som er Hovedkræftskaden i vort Erhvervsliv, det, som først og fremmest truer Middelstanden med Tilintetgørelse, for kun at fæste sin Opmærksomhed paa visse Fænomener indenfor Kapitalens Omraade, visse Koncentrationer dér, som vi naturligvis ogsaa maa søge med de Midler, der staar til vor Raadighed, at sprænge. Men vi tror med fuld Sikkerhed paa, at dette kun effektivt lader sig gøre derigenem, at et Magtmiddel, som ogsaa saadanne Virksomheder har i deres Haand, berøves dem derigenem, at Forfølgelse af personlig og økonomisk Art overfor den enkelte og overfor Virksomheder i Fremtiden skal være hjemfalden til Straf og Erstatning, hvor Forsøg i saa Henseende gøres.

Jeg skal slet ikke gaa i Debat med det ærede Medlem om svensk og dansk Socialdemokratis fælles Opfattelse paa det forsvarsmæssige Omraade. Naar det ærede Medlem i en Forsvarsordning i Sverige, gennemført ved Socialdemokratiet, til mere end 100 Millioner svenske Kroner og i Afrustningsforslaget i Danmark, som berøver Danmark ethvert Middel til at hævede sin Selvstændighed indadtil og udadtil, kan se Udtryk for en fælles politisk Opfattelse, en fælles politisk Handling fra svensk og dansk Socialdemokratis Side, ja, saa opgiver jeg at diskutere dette Spørgsmaal med det ærede Medlem.

Det ærede Medlem forkyndte jo saa sin Trosbekendelse i Paastanden om, at ved Produktionsmidlernes Overgang til Staten — og det er formodentlig det første Skridt paa Vejen frem derimod, det ærede Medlem nu tænker sig at gøre ved at arbejde for denne Lovgivnings Gennemførelse — vilde der skabes Lighed og dermed Initiativ i Befolkningen i Stedet for den Sløvhed, som følger af den Ulighed, som nu er til Stede. Det er jo en vidunderlig Lære, at Lighed skulde skabe Initiativ og Ulighed Sløvhed. Hvis ikke Uligheden kan kalde Kræfter til Live, for at man kan naa frem til de bedre Kaar, som man ser andre nyde, forstaar jeg ikke, hvordan en ensartet, graa Udjævning af det hele skulde være i Stand dertil. Jeg ser slet ikke, hvad Formaal et Initiativ skulde have dér, hvor Ligheden i socialistisk Forstand er sat paa Programmet.

Vi er, som jeg gentagende har sagt, rede til en Forhandling om dette Problems forskellige Sider, og da jeg maa forstaa Ordføreren for Forslagsstillernes Udtalelse som en Indbydelse dertil, haaber jeg, at naar alle de Forsøg paa at sætte ind paa dette Problem eller paa visse Sider af det, som nu